

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1958-1959.

VERGADERING VAN 16 JUNI 1959.

Ontwerp van wet houdende syndicaal statuut van het personeel van de provincies, de gemeenten en onder de provincies en gemeenten ressorterende publiekrechtelijke personen en de verenigingen van gemeenten zonder deelneming van particulieren of van vennootschappen.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
BINNENLANDSE ZAKEN (1) UITGEBRACHT
DOOR DE HEER **DE MAN**.

DAMES EN HEREN,

Het ontwerp van wet, dat in de Senaat door de Minister van Binnenlandse Zaken ter tafel werd gelegd op 15 april 1959, betreffende het syndicaal statuut van het personeel van de provincies, de gemeenten, de onder de provincies en gemeenten ressorterende publiekrechtelijke personen en de verenigingen van gemeenten zonder deelneming van particulieren of van vennootschappen, herneemt in zijn grote lijnen de grondgedachten vervat in een gelijkaardig ontwerp ingediend door de regering op 29 mei 1956 (Besch. Kamer der Volksvertegenwoordigers, 524, n° 1, zittingsjaar 1955-1956).

Het vorig ontwerp werd enkel besproken in de Commissie van de Kamer. Er werd verslag over uitgebracht door de heer Bracops (Besch. 524, n° 8, zittingsjaar

(1) De volgende leden hebben aan de beraadslagingen van de Commissie deelgenomen :

De hh. HARMEGNIES, voorzitter; Allard, Bertinchamps, De Bruyne, ridder de Schaetzen, de Stexhe, Gillon, Lacroix, Lagae, Lemal, Machtens, Nihoul, Poncelet, Sledsens, Vandekerckhove, Van der Borgh, Vermeylen, Versé, Yernaux en De Man, verslaggever.

R. A 5688.

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

131 (Zitting 1958-1959) : Ontwerp van wet.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1958-1959.

SEANCE DU 16 JUIN 1959.

Projet de loi portant statut syndical des agents des provinces, des communes, des personnes publiques subordonnées aux provinces et aux communes et des associations de communes sans participation de particuliers ou de sociétés.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA
COMMISSION DE L'INTERIEUR (1)
PAR M. **DE MAN**.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le projet de loi, déposé le 15 avril 1959 sur le bureau du Sénat par le Ministre de l'Intérieur et relatif au statut syndical des agents des provinces, des communes, des personnes publiques subordonnées aux provinces et aux communes et des associations de communes sans participation de particuliers ou de sociétés, reprend dans ses grandes lignes les idées directrices d'un projet similaire qui avait été déposé par le Gouvernement le 29 mai 1956 (Doc. n° 524-1, de la Chambre des Représentants, session de 1955-1956).

Ce dernier projet n'avait été discuté qu'à la Commission de la Chambre, au nom de laquelle M. Bracops fit rapport (Doc. n° 524-8, session de 1957-1958); il ne

(1) Les membres suivants ont participé aux délibérations de la Commission :

MM. HARMEGNIES, président; Allard, Bertinchamps, De Bruyne, le chevalier de Schaetzen, de Stexhe, Gillon, Lacroix, Lagae, Lemal, Machtens, Nihoul, Poncelet, Sledsens, Vandekerckhove, Van der Borgh, Vermeylen, Versé, Yernaux et De Man, rapporteur.

R. A 5688.

Voir :

Document du Sénat :

131 (Session de 1958-1959) : Projet de loi.

1957-1958), maar tot een bespreking in openbare zitting in de Kamer is het niet gekomen en bij de ontbinding der Kamers in 1958 kwam het ontwerp te vervallen.

De hoofdbeginselen van het ontwerp.

De Minister heeft bij wijze van inleiding van de algemene bespreking in Uw Commissie, zijn ontwerp als volgt toegelicht :

« Het ontwerp heeft hoofdzakelijk ten doel, aan de ambtenaren van de provinciën, de gemeenten, de onder de provinciën en de gemeenten ressorterende publiekrechtelijke personen (commissies van openbare onderstand, intercommunale onderstandsverenigingen, openbare kassen van lening) en van de verenigingen van gemeenten die niet zijn onderworpen aan de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven, een statuut te geven naar het voorbeeld van wat het koninklijk besluit van 20 juni 1955 heeft gedaan voor de meeste ambtenaren van het Rijk en van de openbare diensten die over 't algemeen parastatale instellingen worden genoemd.

Het beoogt een nauwe samenwerking tot stand te brengen tussen deze verschillende administraties en de vakverenigingen die hun personeel vertegenwoordigen, teneinde de problemen in verband met de administratieve of geldelijke positie van de betrokken ambtenaren naar best vermogen op te lossen.

Deze samenwerking bestaat weliswaar nu reeds, maar zij heeft om zo te zeggen geen officieel karakter en is derhalve niet zeer doeltreffend.

Op het nationale vlak heeft het besluit van de Regent van 26 september 1946, bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken, een Commissie voor syndicaal advies ingesteld die de Regering van advies moet dienen over de ontwerpen van reglement welke ten behoeve van het gezamenlijk personeel van de provinciën, de gemeenten en de onder de provincies en de gemeenten ressorterende besturen en instellingen. Dit besluit heeft evenwel geen wettelijke grondslag en de commissie is trouwens sinds november 1952 niet meer bijeengeroepen, aangezien de ambtsvoorgangers van de huidige Minister het, overigens niet ten onrechte, praktisch onmogelijk achtten, ze zodanig samen te stellen dat zij ongeveer de sterkte van de verschillende vakverenigingen weerspiegelden, en de ingewonnen adviezen dan ook slechts en vrij betrekkelijke waarde hadden.

Verscheidene provinciën en gemeenten hebben op hun beurt dergelijke commissies ingesteld; maar deze konden slechts handelen binnen de soms enge perken die hun, bij gebreke van een passend algemeen reglement, door de betrokken publiekrechtelijke personen waren gesteld.

Hoe dan ook, aldus de Minister, niemand kan ontkennen dat het « syndicale feit » bestaat en een sociaal verschijnsel is geworden waarmede men rekening moet houden. Het moet dus nu erkend worden en het komt er vooral op aan, de voorwaarden te scheppen waaronder het zich in de provinciale, gemeentelijke en daarmede gelijkgestelde administraties kan ontwikkelen, in het belang van deze administraties zelf en van hun ambtenaren. Ziedaar het probleem dat het ont-

fut jamais examiné en séance publique et la dissolution des Chambres, en 1958, le rendit caduc.

Les principes essentiels du projet.

Le Ministre a introduit la discussion générale au sein de notre Commission en donnant les explications suivantes :

« Le projet vise essentiellement à doter d'un statut syndical les agents des provinces, des communes, des personnes publiques subordonnées aux provinces et aux communes (commissions d'assistance publique, intercommunales d'assistance publique, caisses publiques de prêts) et des associations de communes non soumises à la loi du 20 septembre 1948 portant organisation de l'économie, à l'instar de ce que l'arrêté royal du 20 juin 1955 prévoit pour la plupart des agents de l'Etat et des services publics généralement désignés sous l'appellation de parastataux.

Il tend à assurer une collaboration étroite entre ces diverses administrations et les organisations syndicales qui représentent leur personnel, en vue de régler au mieux les problèmes que pose la situation administrative ou pécuniaire des agents en cause.

Certes, cette collaboration existe à l'heure actuelle, mais elle n'a pour ainsi dire aucun caractère officiel et, partant, elle manque d'efficacité.

Sur le plan national, un arrêté du Régent du 26 septembre 1946 a institué auprès du Ministère de l'Intérieur une Commission de consultation syndicale chargée de donner au Gouvernement un avis sur les projets de réglementation intéressant l'ensemble du personnel des provinces, des communes et des administrations et établissements subordonnés aux provinces et aux communes. Toutefois, cet arrêté est dépourvu de base légale. Ladite commission n'a d'ailleurs plus été convoquée depuis novembre 1952, les prédécesseurs du Ministre actuel ayant estimé — non sans raison — qu'il était quasi impossible de lui donner une composition reflétant la force approximative des diverses organisations syndicales et que les avis recueillis dans ces conditions n'avaient qu'une valeur plutôt relative.

Plusieurs provinces et communes ont également créé des commissions analogues à la précédente. Ces commissions n'ont cependant jamais pu agir que dans les limites, parfois étroites, qui leur sont assignées par les personnes publiques en cause, faute d'une réglementation générale appropriée.

Quoi qu'il en soit, déclare le Ministre, nul ne peut nier que le « fait syndical » existe et qu'il est devenu un phénomène social dont il faut tenir compte. Il s'agit donc de le reconnaître et, surtout, de lui permettre de s'épanouir pleinement dans les administrations provinciales, communales et assimilées, dans l'intérêt de ces administrations elles-mêmes et de leurs agents. Tel est le problème que le projet s'efforce de résoudre. L'exposé des motifs explique en détail le

werp tracht op te lossen. De memorie van toelichting zet het mechanisme van de voorgestelde oplossing en de motivering ervan in bijzonderheden uiteen.

De Minister voegt hieraan toe dat deze oplossing hoofdzakelijk twee doelstellingen poogt te verzoenen. Enerzijds de ontplooiing van een doeltreffende activiteit van de vakverenigingen : erkent men eenmaal het syndicale feit — en niemand betwist het nut ervan — dan moet men noodzakelijkerwijze ook aannemen dat de modaliteiten van de syndicale activiteit zodanig moeten worden geregeld dat de actiemogelijkheden niet zuiver fictief zijn.

Anderzijds mag men niet uit het oog verliezen dat de eindbeslissing steeds door de administraties zelf genomen moet worden. De Grondwet bepaalt in artikel 31 dat de uitsluitend gemeentelijke of provinciale belangen door de gemeenteraden of de provincieraden worden geregeld. Het zou dan ook in strijd zijn met de geest van ons handvest, aan de vakverenigingen beslissingsbevoegdheid toe te kennen in enige aangelegenheid die de betrokken ambtenaren aangaat ».

Het ontwerp is vrij eenvoudig, het is alleen een kaderwet die veel uitvoeringsmaatregelen overlaat aan de Koning (art. 14).

De aangelegenheid kreeg echter een dringend karakter sedert in sommige gevallen syndicaten, bij ontstentenis van een syndicaal statuut, weigeren aan verkiezingen deel te nemen.

ALGEMENE BESPREKING.

Een lid werpt het probleem op van de leden der gemeentelijke politiekorpsen, die zich traditioneel van elke politieke activiteit onthouden en op het syndikale vlak in groot getal zijn aangesloten bij een eigen, op het nationale vlak ingericht, neutraal syndikaat.

Gezien die feitelijke toestand, stelt het lid dan ook de vraag of het niet wijs zou zijn de mogelijkheid te onderzoeken, in het kader van het voorliggend wetsontwerp, voor het politiepersoneel aparte syndicale raden te voorzien.

Verschillende leden zijn van oordeel dat aan het gemeentelijk politiepersoneel geen apart regime moet worden gegeven. Zij kanten zich tegen de invoering van speciale regimes omdat dit de clan-vorming in de schoot van de administraties zou in de hand werken; omdat juist door het toekennen van een apart syndicaal regime aan de gemeentelijke politie, de door vorig lid terecht gevreesde politieke tegenstellingen het meest zouden aangescherpt worden; omdat de aangelegenheden die in een aparte raad van het politiepersoneel ter sprake zouden komen, meestal het hele gemeentepersoneel aanbelangen, vermits allen o.m. onderworpen zijn aan hetzelfde stelsel van kinderbijslag, van haardvergoeding, van standplaatsvergoeding, van vacantiégeld, van vergoeding voor kosten wegens ziekte.

Anderen leden zijn van mening dat het instellen van afzonderlijke raden voor het gemeentelijk politiepersoneel een corporatistische inslag zou vertonen en anderzijds dan ook andere categorieën, zoals b.v. de

mécanisme de la solution proposée et les raisons qui la justifient.

Le Ministre ajoute que cette solution vise à concilier deux objectifs principaux. D'une part, celui de permettre une action efficace des organisations syndicales : du moment que l'on reconnaît le fait syndical et que nul ne conteste son utilité, il faut nécessairement admettre que les règles à fixer pour définir les modalités de l'action syndicale doivent être établies de façon à ce que cette possibilité d'action ne relève pas du domaine de la pure fiction.

D'autre part, il ne peut être perdu de vue que la décision finale doit toujours rester entre les mains des administrations elles-mêmes. La Constitution stipule en son article 31 que les intérêts exclusivement communaux ou provinciaux sont réglés par les conseils communaux ou provinciaux. Il serait par conséquent contraire à l'esprit de notre charte fondamentale d'attribuer un pouvoir de décision quelconque aux organisations syndicales dans toutes les questions intéressant les agents susvisés ».

Le projet est simple; il s'agit d'une loi de cadre, laissant au Roi le soin de régler un grand nombre de modalités d'exécution (article 14).

Par ailleurs, la question a pris un caractère d'urgence depuis que des syndicats refusent, dans certains cas, de participer aux élections, faute d'un statut syndical.

DISCUSSION GENERALE.

Un commissaire soulève le problème des membres des corps de police communaux, qui s'abstiennent traditionnellement de toute activité politique et qui, sur le plan syndical, sont affiliés en grand nombre à un syndicat neutre créé spécialement pour eux à l'échelon national.

En conséquence, ce commissaire demande s'il ne serait pas sage d'examiner la possibilité de prévoir, dans le cadre du projet en discussion, la création de comités de consultation syndicale réservés au personnel des services de police.

Plusieurs membres estiment qu'il n'y a pas lieu de doter le personnel de la police communale d'un régime distinct. Ils s'opposent à l'instauration de régimes spéciaux parce que ceux-ci favoriseraient la formation de clans au sein des administrations; parce que c'est précisément en accordant un régime syndical particulier à la police communale que l'on donnerait le plus d'acuité aux antagonismes politiques que le préopinant redouté à juste titre; parce que la plupart des questions qui seraient discutées au sein d'un comité réservé au personnel de la police intéressent l'ensemble du personnel communal, notamment en raison du fait que tous les agents communaux sont soumis au même régime en ce qui concerne les allocations familiales, l'indemnité de foyer, l'indemnité de résidence, les congés payés, l'indemnisation des frais de maladie.

D'autres commissaires pensent que la création de comités distincts pour le personnel de la police communale serait une mesure de tendance corporatiste et que rien n'empêcherait alors d'autres catégories

leden van de bestendige brandweerkorpsen, het arbeiderspersoneel, enz., dezelfde gunst zouden kunnen vragen.

Waar door sommige leden de bekommernis wordt geuit, of het gemeentelijk politiepersoneel wel in voldoende mate zal vertegenwoordigd zijn in de voorziene raden, vestigt de Minister er de aandacht op dat de raden verkozen worden door de belanghebbenden zelf, waaraan een lid nog toevoegt dat het nationaal neutraal syndikaat van de politie in de grote agglomeraties en in de steden van enig belang wel over leden genoeg beschikt om de verkiezing van eigen vertegenwoordigers in de raad te verzekeren.

De Minister is van oordeel dat het beter is het politiepersoneel op gelijke voet te stellen met het andere personeel, zoals in het ontwerp wordt gedaan. Hij is er evenwel niet tegen gekant voor het politiepersoneel, tenzelfden titel als voor de andere categorieën van het personeel, subcomités te voorzien. Na aandringen van verschillende leden, wordt de tekst van het ontwerp in die zin gewijzigd.

**

Door een lid wordt er nadrukkelijk gevraagd dat wel zou worden onderlijnd, dat de subcomités uitsluitend tot taak hebben het werk van de raden voor te bereiden. Alleen de raden zelf zijn bevoegd de definitieve adviezen uit te brengen.

**

Verschillende leden verheugen er zich over dat het syndicaal statuut in principie door de eenparige Commissie wordt bijgetreden.

Een lid is het nochtans met sommige modaliteiten van het ontwerp niet eens.

De aparte syndicale vertegenwoordiging, zowel op het nationale, op het provinciale als op het lokale vlak, van het personeel volgens de verschillende categorieën (onderwijzend personeel, personeel van de openbare onderstand, enz.) acht hij weinig gelukkig. De grote syndicale organisaties sluiten die personeelsleden aan zonder onderscheid.

Het lid zou wensen dat er, op elk vlak, slechts één algemene raad zou opgericht worden, met de mogelijkheid om in de schoot van elke raad subcomités op te richten voor elke belangrijke categorie van personeel.

Ook het minimumaantal personeelsleden dat geëist wordt om een lokale raad van advies te kunnen oprichten is, naar zijn mening, te hoog gesteld. Het getal vijftig kan echter behouden blijven, indien zijn voorstel tot versmelting der drie lokale raden wordt aangenomen. Het totale aantal personeelsleden van de gemeente zou dan immers in aanmerking komen om te bepalen of het minimumaantal van vijftig bereikt wordt.

Men zou dan, bijvoorbeeld, per categorie van personeel een minimum van vijf en twintig leden kunnen stellen voor de oprichting van een subcomité.

De Minister, ingaande op de bemerkingsen van het lid, verklaart zich bereid amendementen uit te werken in die zin. Zij zullen verder in dit verslag besproken worden.

d'agents, comme, par exemple, les membres des corps permanents de sapeurs-pompiers, le personnel ouvrier, et de revendiquer le même avantage.

Certains commissaires s'inquiétant de savoir si le personnel de la police communale sera suffisamment représenté dans les comités prévus, le Ministre souligne que ceux-ci seront élus par les intéressés eux-mêmes et un commissaire ajoute que, dans les grandes agglomérations et dans les villes de quelque importance, le syndicat national de la police compte assez d'adhérents pour assurer sa représentation au sein du comité.

Le Ministre croit préférable de traiter le personnel de la police de la même manière que les autres agents, ainsi qu'il est prévu dans le projet. Toutefois, il n'est pas opposé à la création de sous-comités analogues à ceux qui existent pour les autres catégories d'agents. Sur les instances de plusieurs commissaires, le texte du projet est modifié en ce sens.

**

Un membre insiste pour qu'il soit bien précisé que les sous-comités seront exclusivement chargés de préparer les travaux des comités. Ces derniers sont seuls compétents pour formuler les avis définitifs.

**

Plusieurs commissaires se réjouissent que le statut syndical ait rencontré l'adhésion de principe de votre Commission unanime.

Toutefois, un membre déclare ne pouvoir accepter certaines modalités du projet.

Il estime qu'il n'est pas opportun de prévoir, tant sur le plan national ou provincial qu'à l'échelon local, une représentation syndicale distincte, d'après les diverses catégories auxquelles appartiennent les agents (personnel enseignant, agents de l'assistance publique, etc.). Les grandes organisations syndicales les accueillent sans faire aucune distinction.

L'intervenant souhaiterait que, sur chacun des plans précités, on ne crée qu'un comité général unique, tout en ménageant la possibilité d'instituer, au sein de chaque comité, un sous-comité pour chaque catégorie importante d'agents.

D'autre part, il considère comme trop élevé le nombre minimum d'agents requis pour permettre la création d'un comité local de consultation syndicale. Néanmoins, il ne voit pas d'inconvénient au maintien du chiffre 50 si l'on accepte sa proposition de fusionner les trois comités locaux. En effet, tous les membres du personnel communal entreraient alors en ligne de compte pour déterminer si le minimum requis de cinquante agents est atteint.

Par exemple, on pourrait prévoir qu'il faudra un minimum de vingt-cinq membres par catégorie d'agents pour pouvoir créer un sous-comité.

A la suite de ces observations, le Ministre se déclare disposé à mettre au point un certain nombre d'amendements dans ce sens, qui seront traités dans le cours ultérieur du présent rapport.

Een lid is van oordeel dat het minimum van vijftig leden, dat in de meeste gevallen voldoening kan schenken, voor sommige provincies, bijvoorbeeld voor Henegouwen, te hoog ligt, met het gevolg dat in zeer veel gemeenten geen raad van advies zal kunnen opgericht worden. Een ander lid is van mening dat dit bezwaar niet zo groot is, vermits het ontwerp in artikel 6, § 2 voor die gevallen de mogelijkheid voorziet gewestelijke raden op te richten.

Een lid wijst er op dat in sommige gemeenten die wel vijftig agenten in dienst hebben en waar er dus een raad van advies zou opgericht worden, het personeel op zeer ongelijke manier onder de drie categorieën verdeeld is. Het zou nutteloos en in sommige gevallen belachelijk zijn de oprichting van een subcomité verplichtend te stellen voor een categorie die slechts enkele leden tellen. Er zou ook voor de oprichting van een subcomité een minimumaantal personeelsleden moeten geëist worden, bijvoorbeeld vijf en twintig.

Op de vraag van een lid, wie er zal beslissen over het al of niet oprichten van een subcomité, antwoordt de Minister dat de wet de voorwaarden dusdanig zou kunnen bepalen, dat er geen plaats meer is voor appreciatie. Alleen de uitvoeringsmodaliteiten zouden dan krachtens artikel 14 van het ontwerp, door de Koning bepaald worden.

BESPREKING DER ARTIKELEN.

Als gevolg aan de gedachtenwisseling tijdens de algemene bespreking heeft de Minister verschillende amendementen uitgewerkt, die hij als volgt toelicht :

Het oorspronkelijk stelsel waarin alleen de mogelijkheid bestond om één of meer « bijzondere » naast elkaar bestaande raden van advies op te richten, wordt vervangen door een stelsel van raden van advies met « algemene » bevoegdheid. Zulke raden zouden opgericht worden op het nationale en op het provinciale vlak en in elke gemeente die ten minste vijftig personeelsleden in dienst heeft. Voor de andere gemeenten zou er per provincie ten minste één gewestelijke raad van advies met algemene bevoegdheid ingesteld worden. Een stelsel analoog met dat van de gemeenten, wordt voorzien voor de intercommunale verenigingen en de intercommunale commissies van openbare onderstand.

Ook voor de oprichting van subcomités stelt de Minister wijzigingen voor. Waar de oorspronkelijke tekst van het wetsontwerp inzake de oprichting en de afbakening van de bevoegdheid van de subcomités een appreciatie-recht overliet aan de respectieve raden, zouden ingevolge de amendementen die aangelegenheden volledig geregeld worden door de wet.

In de schoot van de nationale raad van advies zouden er vier subcomités opgericht worden en in elke provinciale raad twee subcomités. In de gemeentelijke raden en de gewestelijke raden die de gemeentelijke vervangen, zouden respectievelijk voor het onderwyzend personeel, het personeel der commissies

Un commissaire est d'avis que le minimum de cinquante membres, qui donnera satisfaction dans la plupart des cas, est trop élevé pour certaines provinces, par exemple pour le Hainaut, et que, dans de très nombreuses communes, il sera impossible de créer un comité de consultation syndicale; un autre membre n'attache guère d'importance à cette objection, le § 2 de l'article 6 du projet prévoyant, en pareil cas, la faculté de créer des comités régionaux.

Un membre fait observer que, dans certaines communes qui emploient effectivement cinquante agents et où il y aurait donc lieu d'établir un comité de consultation syndicale, le personnel se répartit d'une manière très inégale entre les trois catégories. Il serait inutile, et parfois ridicule, de rendre obligatoire la création d'un sous-comité pour une catégorie ne comptant que quelques membres. Aussi conviendrait-il de fixer un nombre minimum d'agents requis pour la création d'un sous-comité, par exemple vingt-cinq.

Un commissaire ayant demandé qui déciderait de la constitution d'un sous-comité, le Ministre répond que la loi pourrait préciser les conditions à remplir, de manière à ne rien abandonner à la libre appréciation des parties en cause. Seules les modalités d'exécution seraient alors déterminées par le Roi, en vertu de l'article 14 du projet.

DISCUSSION DES ARTICLES.

A la suite de la discussion générale, le Ministre a élaboré plusieurs amendements, qu'il commente de la manière suivante :

Le système initialement prévu, qui ne permettait de créer qu'un comité « spécial » de consultation syndicale ou plusieurs comités « spéciaux » juxtaposés, serait remplacé par un système de comités à compétence « générale ». Ceux-ci seraient créés aux échelons national et provincial et dans chaque commune employant au moins cinquante agents. Pour les autres communes, il y aurait, dans chaque province, au moins un comité régional à compétence générale. Le régime à appliquer aux associations de communes et aux intercommunales d'assistance publique serait analogue à celui qui est prévu pour les communes.

Le Ministre propose également certaines modifications aux règles relatives à la création des sous-comités. Alors que le texte initial du projet laisse un droit d'appréciation aux divers comités intéressés quant à l'opportunité de créer des sous-comités et en ce qui concerne la délimitation des attributions de ces derniers, les amendements proposés par le Ministre tendent, au contraire, à faire régler entièrement ces questions par la loi.

Quatre sous-comités seraient créés au sein du comité national de consultation syndicale et deux dans chaque comité provincial. Quant aux comités communaux et aux comités régionaux en tenant lieu, il y serait constitué des sous-comités du personnel enseignant, des agents des commissions d'assistance publique, du

van openbare onderstand, het personeel der kassen van lening en het andere gemeentelijk personeel, subcomités ingesteld worden, voor zover bedoelde categorieën vijf en twintig leden tellen.

De Regeringsamendementen die in beginsel door de Commissie aanvaard worden, zullen verder besproken worden bij de respectievelijke artikelen waarop ze betrekking hebben.

Verschillende leden vragen dat in de nationale raad en in de gemeentelijke en gewestelijke raden voor de politiekorpsen, die dan toch een zeer bijzondere plaats innemen in het personeel, ten minste de instelling van subcomités zou voorzien worden, ten zelfden titel als de amendementen zulks voorzien voor het personeel van de commissies van openbare onderstand en de kassen van lening.

De Minister aanvaardt dit voorstel.

Opschrift van het ontwerp :

In het opschrift worden, op voorstel van de Regering, de woorden «verenigingen van gemeenten zonder deelneming van particulieren of van vennootschappen» vervangen door de woorden «verenigingen van gemeenten welke niet onderworpen zijn aan de wet van 20 september 1948, houdende organisatie van het bedrijfsleven».

Deze nieuwe formule wordt voorgesteld om interpretatiemoeilijkheden te vermijden. Zij strookt beter met de bedoeling van de Regering, zoals deze reeds uit de Memorie van Toelichting blijkt.

Artikelen 1, 2 en 3.

Deze artikelen worden ongewijzigd en met eenparigheid van stemmen aangenomen.

Artikel 4.

De onderstaande tekst, bij amendement door de Regering voorgesteld, wordt eenparig aangenomen :

« Er wordt een nationale syndicale raad van advies ingesteld voor al het personeel van de provincies, de gemeenten, de onder de provincies en gemeenten ressorterende publiekrechtelijke personen en de verenigingen van gemeenten, welke niet onderworpen zijn aan de wet van 20 september 1948, houdende organisatie van het bedrijfsleven.

» Deze raad wordt voorgezeten door de Minister van Binnenlandse Zaken of door zijn gemachtigde. »

Dit amendement werd als volgt verantwoord :

Sommige problemen kunnen tegelijkertijd betrekking hebben op het provinciaal en gemeentelijk onderwijzend personeel, op het politiepersoneel, op het andere provincie- en gemeentepersoneel, op het personeel der commissies van openbare onderstand, op het personeel der kassen van lening en op het personeel der verenigingen van gemeenten. Daarom is het dan ook wenselijk slechts één enkele nationale raad van advies te voorzien.

personnel des caisses de prêts et des autres agents communaux, pour autant que ces catégories comptent au moins vingt-cinq agents.

Les amendements gouvernementaux, dont la Commission accepte le principe, seront examinés en même temps que les articles auxquels ils se rapportent.

Plusieurs commissaires demandent qu'au sein du comité national ainsi que des comités communaux et régionaux, des sous-comités soient créés pour les corps de police, qui occupent, sans aucun doute, une place toute particulière dans le cadre du personnel, au moins au même titre que les sous-comités dont les amendements prévoient la création pour les agents des commissions d'assistance publique et pour ceux des caisses de prêts.

Le Ministre s'est rallié à cette suggestion.

Institué du projet.

Dans l'intitulé, les mots « associations de communes sans participation de particuliers ou de sociétés » sont remplacés, sur la proposition du Gouvernement, par les mots « associations de communes non soumises à la loi du 20 septembre 1948, portant organisation de l'économie ».

Cette formule nouvelle a pour but d'éviter des difficultés d'interprétation. Elle reflète mieux l'intention du Gouvernement, telle qu'elle apparaît déjà dans l'Exposé des Motifs.

Articles 1er, 2 et 3.

Ces articles sont adoptés sans aucune modification et à l'unanimité.

Article 4.

Votre Commission unanime adopte le texte ci-dessous, que le Gouvernement a proposé par voie d'amendement :

« Il est institué un comité national de consultation syndicale pour tous les agents des provinces, des communes, des personnes publiques subordonnées aux provinces et aux communes et des associations de communes non soumises à la loi du 20 septembre 1948, portant organisation de l'économie.

» Ce comité est présidé par le Ministre de l'Intérieur ou par son délégué. »

Cet amendement est justifié comme suit :

Certains problèmes peuvent se rapporter à la fois au personnel enseignant provincial et communal, au personnel de la police, aux autres agents provinciaux et communaux, aux agents des commissions d'assistance publique, aux agents des caisses de prêts et aux agents des associations de communes. C'est la raison pour laquelle il est préférable de ne prévoir qu'un seul comité national de consultation syndicale.

Het spreekt evenwel van zelf dat de kwesties eigen aan elk van deze grote personeelscategorieën beter voorafgaandelijk door gespecialiseerde commissies zullen worden besproken. Vandaar de verplichte instelling van sommige subcomités voorzien onder artikel 8, dat verder wordt toegelicht.

Anderzijds, is het duidelijk dat de nationale raad en de subcomités derwijze zullen moeten samengesteld worden dat elk bevoegd ministerieel departement er vertegenwoordigd is.

Artikel 5.

De Regering stelt bij amendement de volgende nieuwe tekst voor :

« In elke provincie wordt een provinciale syndicale raad van advies ingesteld voor het provinciepersoneel.

» Deze raad wordt voorgezeten door de gouverneur of door zijn gemachtigde. »

De overwegingen betreffende het amendement op voorgaand artikel blijven immers volledig gelden voor de twee grote categorieën van het provinciepersoneel : het onderwijzend personeel, enerzijds, en de andere personeelsleden anderzijds.

Een lid stelt voor de gouverneur er toe te verplichten een lid van de bestendige deputatie of de provinciale griffier aan te duiden als zijn afgevaardigde om de provinciale syndicale raad van advies voor te zitten.

Een ander lid bestrijdt deze zienswijze omdat hij de ruimere keuze voorzien in het ontwerp beter vindt en omdat hij de mening is toegedaan dat het verkieslijk is de bestendige afgevaardigde, die de emanatie zijn van een politieke meerderheid, niet als dusdanig in de wet te vermelden.

De Minister vraagt dat de nieuwe tekst ongewijzigd zou behouden blijven.

Het artikel 5 wordt in zijn door de Regering geamendeerde tekst aangenomen.

Artikel 6.

De Regering stelt voor dit artikel te vervangen door wat volgt :

« § 1. — In elke gemeente wordt een plaatselijke syndicale raad van advies ingesteld voor het gemeentepersoneel, het personeel van de openbare kas van lening en dat van de commissie van openbare onderstand, indien het totaal effectief van deze personeelscategorieën ten minste vijftig leden telt.

» § 2. — Op advies van de nationale syndicale raad, worden in elke provincie één of meer gewestelijke syndicale raden van advies ingesteld voor de ambtenaren vermeld onder § 1 wier belangen niet door plaatselijke raden worden behartigd.

» De plaatselijke raad wordt voorgezeten door de burgemeester of door een gedelegeerde schepen; de gewestelijke raden door de gouverneur of door zijn gemachtigde. »

Il va cependant de soi que les questions propres à chacune de ces grandes catégories d'agents gagneront à être discutées d'abord par des commissions spécialisées. D'où la création obligatoire de certains sous-comités, prévus par l'article 8 qui sera commenté plus loin.

D'autre part, il est évident que la composition du comité national et de sous-comités nationaux devra être fixée de telle façon que chaque département ministériel compétent y soit représenté.

Article 5.

Par voie d'amendement, le Gouvernement propose de remplacer le libellé de cet article par le texte suivant :

« Il est institué dans chaque province un comité provincial de consultation syndicale pour les agents provinciaux.

» Ce comité est présidé par le gouverneur ou par son délégué. »

Les considérations relatives à l'amendement proposé à l'article précédent restent entièrement valables pour les deux grandes catégories d'agents provinciaux : le personnel enseignant, d'une part, les autres agents, d'autre part.

Un commissaire a proposé d'obliger le gouverneur à désigner un membre de la députation permanente ou le greffier provincial pour présider en son nom le comité provincial de consultation syndicale.

Un autre commissaire a combattu ce point de vue, estimant qu'il est préférable de maintenir le choix plus large que prévoit le projet et de ne pas mentionner comme tels dans la loi les députés permanents, qui sont l'émanation d'une majorité politique.

Le Ministre demande que le texte nouveau soit maintenu sans aucune modification.

L'article 5 est adopté tel qu'il a été amendé par le Gouvernement.

Article 6.

Le Gouvernement propose de remplacer le texte de cet article par les dispositions suivantes :

« § 1er. — Il est institué dans chaque commune un comité de consultation syndicale pour le personnel communal, pour le personnel de la caisse publique de prêts et pour celui de la commission d'assistance publique, si l'effectif total de ces catégories d'agents comprend au moins cinquante membres.

» § 2. — Sur avis du comité national de consultation syndicale, il est institué dans chaque province un ou plusieurs comités régionaux de consultation syndicale, pour les agents mentionnés au § 1er et dont les intérêts ne sont pas défendus par des comités locaux.

» Le comité local est présidé par le bourgmestre ou par un échevin délégué; les comités régionaux, par le gouverneur ou par son délégué. »

Ook op gemeentelijk vlak kunnen vele kwesties in dezelfde mate alle categorieën van het plaatselijk personeel aanbelangen : administratief, technisch, werklieden-, politie-, onderwijzend personeel der gemeente, personeel van de commissie van openbare onderstand, personeel van de openbare kas van lening.

Het blijkt dus geraadzamer slechts één enkele raad te voorzien, met dit voorbehoud dat de problemen eigen aan zekere grote personeelscategorieën voorafgaandelijk zullen worden onderzocht door één der gespecialiseerde subcomités bedoeld in artikel 8.

Een lid vraagt zich af of het minimum van vijftig leden niet te hoog gesteld werd. Het is wel juist dat voor het personeel dat in zijn gemeente geen eigen raad heeft, er een gewestelijke raad kan opgericht worden, maar zullen problemen die in veel gevallen van louter lokaal belang zijn wel doelmatig in gewestelijke raden kunnen behandeld worden ?

De Minister meent dat men al te grote versnippering moet voorkomen. Raden inrichten in te kleine administraties zou ook nog voor gevolg hebben dat proportioneel een te groot deel van de werkuren zouden besteed worden aan syndicale activiteiten.

Een lid stelt voor het minimum op vijf en twintig te brengen, doch met dit voorbehoud dat er in gemeenten die geen vijftig personeelsleden tellen geen subcomités zouden ingesteld worden.

Een ander lid meent dat vijftig een redelijk getal is, dat trouwens ook voorkomt in de wetgeving op de ondernemingsraden.

Het artikel wordt in zijn geamendeerde vorm eenparig aangenomen.

Artikel 7.

De Regering stelt voor dit artikel te vervangen door wat volgt :

« Een intercommunale syndicale raad van advies wordt ingesteld bij elke vereniging van gemeenten welke niet onderworpen is aan de wet van 20 september 1948, houdende organisatie van het bedrijfsleven, en bij elke intercommunale vereniging van openbare onderstand, indien het personeel minstens vijftig leden telt.

» In de hoofdplaats van elke provincie wordt een gewestelijke intercommunale syndicale raad van advies ingesteld voor elk van de twee personeelscategorieën bedoeld in voorgaand alinea, wanneer de belangen van dit personeel niet behartigd worden door een intercommunale raad.

» De intercommunale raad wordt voorgezeten door de voorzitter van de raad van beheer of door zijn gemachtigde; de gewestelijke intercommunale raden door de gouverneur van de provincie of door zijn gemachtigde. »

Deze tekst wordt eenparig aangenomen.

Artikel 8.

De Regering stelt voor dit artikel te vervangen door de volgende tekst :

Sur le plan communal aussi, maintes questions peuvent intéresser au même degré toutes les catégories d'agents locaux : personnel communal administratif, technique, ouvrier, policier, enseignant, personnel de la commission d'assistance, personnel de la caisse publique de prêts.

Il paraît donc plus indiqué de ne prévoir qu'un seul comité, avec cette réserve que les problèmes propres à certaines grandes catégories d'agents seront préalablement examinés par un des sous-comités spécialisés prévus à l'article 8.

Un commissaire s'est demandé si le minimum prévu de cinquante membres n'est pas trop élevé. Certes, un comité régional pourra être institué à l'intention des agents qui n'auront pas leur propre comité communal, mais la plupart des problèmes qui se posent n'ont qu'un intérêt purement local; les comités régionaux pourront-ils les régler comme il convient ?

Le Ministre croit qu'il faut éviter tout éparpillement abusif. D'autre part, la création de comités dans les administrations à effectifs trop restreints, aurait pour résultat de réserver une part excessive des heures de travail aux activités syndicales.

Un membre a proposé de ramener le minimum à vingt-cinq, mais sous cette réserve qu'il ne serait pas créé de sous-comité dans les communes comptant moins de cinquante agents.

Un autre commissaire a estimé que le minimum de cinquante agents est raisonnable et que d'ailleurs il figure déjà dans la législation sur les conseils d'entreprise.

L'article amendé a été adopté à l'unanimité.

Article 7.

Le Gouvernement propose de remplacer le texte de cet article par les dispositions suivantes :

« Il est institué un comité intercommunal de consultation syndicale auprès de chaque association de communes non soumise à la loi du 20 septembre 1948, portant organisation de l'économie, et auprès de chaque association intercommunale d'assistance publique, si le personnel comprend au moins cinquante membres.

» Il est institué au chef-lieu de chaque province un comité intercommunal régional de consultation syndicale pour chacune des deux catégories d'agents visées à l'alinéa précédent, lorsque les intérêts de ce personnel ne sont pas défendus par un comité intercommunal.

» Le comité intercommunal est présidé par le président du conseil d'administration ou par son délégué; les comités intercommunaux régionaux, par le gouverneur de la province ou par son délégué. »

Ce texte est adopté à l'unanimité.

Article 8.

Le Gouvernement propose de remplacer le texte de cet article par les dispositions suivantes :

« Er wordt ingesteld :

» 1° bij de nationale raad :

» a) een subcomité voor het provinciaal en gemeentelijk onderwijzend personeel;

» b) een subcomité voor het gemeentelijk politiepersoneel;

» c) een subcomité voor het provincie- en gemeentepersoneel, met uitzondering van het onderwijzend- en politiepersoneel, en voor het personeel van de openbare kassen van lening;

» d) een subcomité voor het personeel der verenigingen van gemeenten welke niet onderworpen zijn aan de wet van 20 september 1948, houdende organisatie van het bedrijfsleven;

» e) een subcomité voor het personeel van de gemeentelijke en intercommunale commissies van openbare onderstand;

» 2° bij elke provinciale raad :

» a) een subcomité voor het provinciaal onderwijzend personeel;

» b) een subcomité voor het provinciepersoneel, met uitzondering van het onderwijzend personeel;

» 3° bij elke plaatselijke raad en bij elke gewestelijke raad :

» a) een subcomité voor het gemeentelijk onderwijzend personeel, indien het ten minste vijf en twintig leden telt;

» b) een subcomité voor het gemeentelijk politiepersoneel, indien het ten minste vijf en twintig leden telt;

» c) een subcomité voor het gemeentepersoneel, met uitzondering van het onderwijzend- en politiepersoneel, indien het ten minste vijf en twintig leden telt;

» d) een subcomité voor het personeel van de commissie van openbare onderstand, indien het ten minste vijf en twintig leden telt;

» e) een subcomité voor het personeel van de openbare kas van lening, indien het tenminste vijf en twintig leden telt. »

Zoals in artikel 11 bepaald, dienen de subcomités om de werkzaamheden van de bevoegde syndicale raden van advies voor te bereiden. Vermits hun oprichting noodzakelijk blijkt in de bovengenoemde gevallen, is het beter deze oprichting op te leggen dan het initiatief ervan te laten aan de raden. Deze handelswijze laat toe een reeks van overbodige formaliteiten uit te schakelen.

De verplichte instelling van deze subcomités zal de eventuele oprichting van secties of studiecmissies door de raden zelf niet schaden. Zo kan men goed aannemen dat, in de grote agglomeraties, secties of commissies worden opgericht :

- voor het onderwijzend personeel :
- der lagere en bewaarscholen;
- der technische scholen;
- der middelbare scholen;
- der normaalscholen;
- der inrichtingen voor kunstonderwijs;

« Il est constitué :

» 1° auprès du comité national :

» a) un sous-comité pour le personnel enseignant provincial et communal;

» b) un sous-comité pour le personnel communal de police;

» c) un sous-comité pour le personnel provincial et communal autre que le personnel enseignant et le personnel de police, et pour le personnel des caisses publiques de prêts;

» d) un sous-comité pour le personnel des associations de communes non soumises à la loi du 20 septembre 1948, portant organisation de l'économie;

» e) un sous-comité pour le personnel des commissions communales et intercommunales d'assistance publique;

» 2° auprès de chaque comité provincial :

» a) un sous-comité pour le personnel enseignant provincial;

» b) un sous-comité pour le personnel provincial autre que le personnel enseignant;

» 3° auprès de chaque comité local et auprès de chaque comité régional :

» a) un sous-comité pour le personnel communal enseignant, s'il comprend au moins vingt-cinq membres;

» b) un sous-comité pour le personnel communal de police, s'il comprend au moins vingt-cinq membres;

» c) un sous-comité pour le personnel communal autre que le personnel enseignant et le personnel de police, s'il comprend au moins vingt-cinq membres;

» d) un sous-comité pour le personnel de la commission d'assistance publique, s'il comprend au moins vingt-cinq membres;

» e) un sous-comité pour le personnel de la caisse publique de prêts, s'il comprend au moins vingt-cinq membres. »

Ainsi que le stipule l'article 11, les sous-comités sont destinés à préparer le travail des comités de consultation syndicale compétents. Puisque leur création s'avère nécessaire dans les cas visés ci-dessus, mieux vaut imposer cette création plutôt que d'en laisser l'initiative aux comités. Cette façon de procéder permet en effet d'éviter une série de formalités superflues.

L'institution obligatoire de ces sous-comités ne préjudiciera pas à la création éventuelle de sections ou commissions d'études par les comités eux-mêmes. C'est ainsi que, dans les grandes administrations, l'on peut très bien concevoir la création de sections ou commissions :

- pour le personnel enseignant :
- des écoles primaires et gardiennes ;
- des écoles techniques;
- des écoles moyennes;
- des écoles normales;
- des établissements d'enseignement artistique;

- voor het werkliedenpersoneel;
- voor het brandweerpersoneel enz.

Deze kwestie zal kunnen geregeld worden in de reglementen van orde, waarover gesproken zal worden in de uitvoeringsbesluiten die krachtens artikel 14 zullen dienen genomen.

Waar er in bovenstaande tekst sprake is over « gemeentelijk politiepersoneel » worden die woorden geacht als omvattende, de stedelijke, de gemeentelijke en de plattelandspolitie.

De veldbrigadiers worden echter, voor de toepassing van deze wet, met de provincieambtenaren gelijkgesteld, zoals blijkt uit het eerste artikel.

Bovenstaande bij amendement door de Regering voorgestelde nieuwe tekst voor artikel 8, wordt eenparig aangenomen.

Artikelen 9 tot 17.

Deze artikelen worden ongewijzigd en met eenparigheid van stemmen, aangenomen.

**

Het geamendeerde wetsontwerp in zijn geheel wordt eenparig aangenomen.

Uw Commissie dringt er bij de Senaat op aan dit ontwerp bij hoogdringendheid te willen behandelen, opdat het nog voor het reces door beide Kamers zou kunnen goedgestemd worden.

Dit verslag is goedgekeurd met eenparigheid van stemmen.

De Verslaggever,
R. DE MAN.

De Voorzitter,
H. HARMEGNIES.

**

TEKST VOORGEDRAGEN
DOOR DE COMMISSIE.

(Nieuw opschrift).

Ontwerp van wet houdende syndicaal statuut van het personeel van de provincies, de gemeenten, de onder de provincies en gemeenten ressorterende publiekrechtelijke personen en de verenigingen van gemeenten welke niet onderworpen zijn aan de wet van 20 september 1948, houdende organisatie van het bedrijfsleven.

EERSTE HOOFDSTUK.

Toepassingsgebied van het syndicaal statuut.

EERSTE ARTIKEL.

Deze wet regelt de betrekkingen tussen de provincies, de gemeenten, de onder provincies of de gemeenten ressorterende publiekrechtelijke personen, de verenigingen van gemeenten welke niet onderworpen zijn

- pour le personnel ouvrier;
- pour le personnel du service d'incendie; etc.

Cette question pourra être réglée dans les règlements d'ordre, dont il sera question dans les arrêtés d'exécution à prendre en vertu de l'article 14.

Dans le texte qui précède, il faut entendre pour « personnel communal de police » la police urbaine, la police municipale et la police rurale.

Pour l'application de la présente loi, les brigadiers champêtres sont cependant assimilés aux agents provinciaux ainsi qu'il résulte de l'article premier.

Le texte nouveau de l'article 8, qui figure ci-dessus et que le Gouvernement a proposé par voie d'amendement, a été adopté à l'unanimité.

Articles 9 à 17.

Ces articles ont été adoptés sans aucune modification et à l'unanimité.

**

L'ensemble du projet amendé a été adopté à l'unanimité.

Votre Commission insiste pour que le Sénat veuille bien l'examiner d'urgence, en sorte qu'il puisse encore être voté par les deux Chambres avant les vacances parlementaires.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,
R. DE MAN.

Le Président,
H. HARMEGNIES.

**

TEXTE PRESENTE
PAR LA COMMISSION.

(Nouvel intitulé).

Projet de loi portant statut syndical des agents des provinces, des communes, des personnes publiques subordonnées aux provinces et aux communes et des associations de communes non soumises à la loi du 20 septembre 1948, portant organisation de l'économie.

CHAPITRE PREMIER.

Champ d'application du statut syndical.

ARTICLE PREMIER.

La présente loi règle les rapports entre les provinces, les communes, les personnes publiques subordonnées aux provinces ou aux communes, les associations de communes non soumises à la loi du 20 septembre 1948,

aan de wet van 20 september 1948, houdende organisatie van het bedrijfsleven, enerzijds, en de vakorganisaties welke dezer ambtenaren vertegenwoordigen, anderzijds, alsmede de betrekking tussen deze vakorganisaties en het Rijk.

Voor de toepassing van deze wet worden de veldbrigadiers met de provincieambtenaren gelijkgesteld.

HOOFDSTUK II.

Erkenning van de vakorganisaties.

ART. 2.

De Koning erkent de vakorganisaties, welke de beroepsbelangen van al of een gedeelte van het aan dit statuut onderworpen personeel verdedigen en die, bij een ter post aangetekend schrijven, een exemplaar van hun statuten en de lijst van hun verantwoordelijke leiders, naargelang het geval, sturen aan de Minister van Binnenlandse Zaken, aan de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin of aan de Minister van Openbaar Onderwijs.

Van de wijzigingen in hun statuten of in de lijst van de verantwoordelijke leiders moeten de erkende vakorganisaties binnen drie maanden kennis geven.

De erkenning kan bij een met redenen omkleed koninklijk besluit worden geweigerd of ingetrokken, de verantwoordelijke leiders van de organisatie gehoord.

Buiten het geval waarin de erkenning wordt ingetrokken wegens tekortkoming aan de bij het tweede lid opgelegde verplichting, wordt over de weigering of de intrekking vooraf het advies van de nationale syndicale raad van advies gevraagd.

Koninklijke besluiten waarbij de erkenning wordt verleend, geweigerd of ingetrokken, worden onverwijld in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt.

HOOFDSTUK III.

Modaliteiten van de syndicale actie.

ART. 3.

De erkende vakorganisaties zijn gerechtigd om rechtstreeks met de in het eerste artikel bedoelde openbare besturen en publiekrechtelijke personen de betrekkingen te onderhouden welke voor het vervullen van hun taak vereist zijn, alsmede om de vertegenwoordigers van het personeel in de syndikale raden van advies aan te wijzen, teneinde er de zetels te bezetten die zij ingevolge de in artikel 14 bedoelde verkiezingen hebben behaald.

Deze organisaties mogen bovendien :

1° bij de bevoegde overheden stappen doen in het gemeenschappelijk belang van het personeel of in het bijzonder belang van een personeelslid;

portant organisation de l'économie, d'une part, et les organisations syndicales qui représentent leurs agents, d'autre part, ainsi que les rapports entre ces organisations syndicales et l'Etat.

Les brigadiers champêtres sont assimilés aux agents provinciaux pour l'application de la présente loi.

CHAPITRE II.

Agréation des organisations syndicales.

ART. 2.

Le Roi agréé les organisations syndicales qui défendent les intérêts professionnels de tout ou partie du personnel soumis au présent statut et qui adressent, sous pli recommandé à la poste, un exemplaire de leurs statuts et la liste de leurs dirigeants responsables au Ministre de l'Intérieur, au Ministre de la Santé Publique et de la Famille ou au Ministre de l'Instruction Publique, selon le cas.

Les organisations syndicales agréées doivent communiquer dans les trois mois les modifications apportées à leurs statuts ou à la liste de leurs dirigeants responsables.

L'agrément peut être refusé ou retiré par arrêté royal motivé, les dirigeants responsables de l'organisation entendus.

Hors le cas où le retrait est motivé par le manquement à l'obligation imposée à l'alinéa 2, le refus ou le retrait est soumis à l'avis préalable du comité national de consultation syndicale.

Les arrêtés royaux portant, refusant ou retirant l'agrément sont publiés sans délai au *Moniteur belge*.

CHAPITRE III.

Modalités de l'action syndicale.

ART. 3.

Les organisations syndicales agréées ont qualité pour entretenir directement les relations nécessaires à l'exercice de leur mission avec les administrations et personnes publiques visées à l'article 1er, et pour désigner les représentants du personnel dans les comités de consultation syndicale, afin d'y occuper les sièges qu'elles y ont obtenus à la suite des élections prévues à l'article 14.

Ces organisations peuvent en outre :

1° intervenir auprès des autorités compétentes dans l'intérêt collectif du personnel ou dans l'intérêt particulier d'un agent;

2° mits toestemming van de overheden, vergaderingen houden in de gebouwen der besturen en er berichten aanplakken;

3° onder door de Koning bepaalde voorwaarden, een gemachtigde aanwijzen om een ambtenaar die ten overstaan van het bestuur waaronder hij ressorteert zijn daden moet verantwoorden, op diens verzoek terzijde te staan.

De Koning bepaalt de andere voordelen, welke erkenning voor de vakorganisaties medebrengt.

HOOFDSTUK IV.

Syndicale raden van advies.

EERSTE AFDELING.

De verschillende raden.

ART. 4.

Er wordt een nationale syndicale raad van advies ingesteld voor al het personeel van de provincies, de gemeenten, de onder de provincies en gemeenten ressorterende publiekrechtelijke personen en de verenigingen van gemeenten welke niet onderworpen zijn aan de wet van 20 september 1948, houdende organisatie van het bedrijfsleven.

Deze raad wordt voorgezeten door de Minister van Binnenlandse Zaken of door zijn gemachtigde.

ART. 5.

In elke provincie wordt een provinciale syndicale raad van advies ingesteld voor het provinciepersoneel.

Deze raad wordt voorgezeten door de gouverneur of door zijn gemachtigde.

ART. 6.

§ 1. — In elke gemeente wordt een plaatselijke syndicale raad van advies ingesteld voor het gemeentepersoneel, het personeel van de openbare kas van lening en dat van de commissie van openbare onderstand, indien het totaal effectief van deze personeels-categorieën ten minste vijftig leden telt.

§ 2. — Op advies van de nationale syndicale raad, worden in elke provincie één of meer gewestelijke syndicale raden van advies ingesteld voor de ambtenaren vermeld onder § 1 wier belangen niet door plaatselijke raden worden behartigd.

De plaatselijke raad wordt voorgezeten door de burgemeester of door een gedelegeerde schepen; de gewestelijke raden door de gouverneur of door zijn gemachtigde.

ART. 7.

Een intercommunale syndicale raad van advies wordt ingesteld bij elke vereniging van gemeenten

2° tenir des réunions dans les locaux des administrations et y afficher des avis, moyennant autorisation des autorités;

3° aux conditions déterminées par le Roi, charger un délégué d'assister, à sa demande, un agent appelé à justifier ses actes devant l'administration dont il relève.

Le Roi fixe les autres avantages que l'agrément confère aux organisations syndicales.

CHAPITRE IV.

Des comités de consultation syndicale.

PREMIERE SECTION.

Des divers comités.

ART. 4.

Il est institué un comité national de consultation syndicale pour tous les agents des provinces, des communes, des personnes publiques subordonnées aux provinces et aux communes et des associations de communes non soumises à la loi du 20 septembre 1948, portant organisation de l'économie.

Ce comité est présidé par le Ministre de l'Intérieur ou par son délégué.

ART. 5.

Il est institué dans chaque province un comité provincial de consultation syndicale pour les agents provinciaux.

Ce comité est présidé par le gouverneur ou par son délégué.

ART. 6.

§ 1er. — Il est institué dans chaque commune un comité local de consultation syndicale pour le personnel communal, pour le personnel de la caisse publique de prêts et pour celui de la commission d'assistance publique, si l'effectif total de ces catégories d'agents comprend au moins cinquante membres.

§ 2. — Sur avis du comité national de consultation syndicale, il est institué dans chaque province un ou plusieurs comités régionaux de consultation syndicale, pour les agents mentionnés au § 1er dont les intérêts ne sont pas défendus par des comités locaux.

Le comité local est présidé par le bourgmestre ou par un échevin délégué; les comités régionaux, par le gouverneur ou par son délégué.

ART. 7.

Il est institué un comité intercommunal de consultation syndicale auprès de chaque association de com-

welke niet onderworpen is aan de wet van 20 september 1948, houdende organisatie van het bedrijfsleven, en bij elke intercommunale vereniging van openbare onderstand, indien het personeel minsten vijftig leden telt.

In de hoofdplaats van elke provincie wordt een gewestelijke intercommunale syndicale raad van advies ingesteld voor elk van de twee personeelscategorieën bedoeld in voorgaand alinea, wanneer de belangen van dit personeel niet behartigd worden door een intercommunale raad.

De intercommunale raad wordt voorgezeten door de voorzitter van de raad van beheer of door zijn gemachtigde; de gewestelijke intercommunale raden door de gouverneur van de provincie of door zijn gemachtigde.

ART. 8.

Er wordt ingesteld :

1° bij de nationale raad :

a) een subcomité voor het provinciaal en gemeentelijk onderwijzend personeel;

b) een subcomité voor het gemeentelijk politiepersoneel;

c) een subcomité voor het provincie- en gemeentepersoneel, met uitzondering van het onderwijzend- en politiepersoneel, en voor het personeel van de openbare kassen van lening;

d) een subcomité voor het personeel der verenigingen van gemeenten welke niet onderworpen zijn aan de wet van 20 september 1948, houdende organisatie van het bedrijfsleven.

e) een subcomité voor het personeel van de gemeentelijke en intercommunale commissies van openbare onderstand

2° bij elke provinciale raad :

a) een subcomité voor het provinciaal onderwijzend personeel;

b) een subcomité voor het provinciepersoneel, met uitzondering van het onderwijzend personeel;

3° bij elke plaatselijke raad en bij elke gewestelijke raad :

a) een subcomité voor het gemeentelijk onderwijzend personeel, indien het ten minste vijf en twintig leden telt;

b) een subcomité voor het gemeentelijk politiepersoneel, indien het ten minste vijf twintig leden telt;

c) een subcomité voor het gemeentepersoneel, met uitzondering van het onderwijzend- en politiepersoneel, indien het ten minste vijf en twintig leden telt;

d) een subcomité voor het personeel van de commissie van openbare onderstand, indien het ten minste vijf en twintig leden telt;

e) een subcomité voor het personeel van de openbare kas van lening, indien het ten minste vijf en twintig leden telt.

munes non soumise à la loi du 20 septembre 1948, portant organisation de l'économie, et auprès de chaque association intercommunale d'assistance publique, si le personnel comprend au moins cinquante membres.

Il est institué au chef-lieu de chaque province un comité intercommunal régional de consultation syndicale pour chacune des deux catégories d'agents visées à l'alinéa précédent, lorsque les intérêts de ce personnel ne sont pas défendus par un comité intercommunal.

Le comité intercommunal est présidé par le président du conseil d'administration ou par son délégué; les comités intercommunaux régionaux, par le gouverneur de la province ou par son délégué.

ART. 8.

Il est constitué :

1° auprès du comité national :

a) un sous-comité pour le personnel enseignant provincial et communal;

b) un sous-comité pour le personnel communal de police;

c) un sous-comité pour le personnel provincial et communal autre que le personnel enseignant et le personnel de police, et pour le personnel des caisses publiques de prêts;

d) un sous-comité pour le personnel des associations de communes non soumises à la loi du 20 septembre 1948, portant organisation de l'économie;

e) un sous-comité pour le personnel des commissions communales et intercommunales d'assistance publique;

2° auprès de chaque comité provincial :

a) un sous-comité pour le personnel enseignant provincial;

b) un sous-comité pour le personnel provincial autre que le personnel enseignant;

3° auprès de chaque comité local et auprès de chaque comité régional :

a) un sous-comité pour le personnel communal enseignant, s'il comprend au moins vingt-cinq membres;

b) un sous-comité pour le personnel communal de police, s'il comprend au moins vingt-cinq membres;

c) un sous-comité pour le personnel communal autre que le personnel enseignant et le personnel de police, s'il comprend au moins vingt-cinq membres;

d) un sous-comité pour le personnel de la commission d'assistance publique, s'il comprend au moins vingt-cinq membres;

e) un sous-comité pour le personnel de la caisse publique de prêts, s'il comprend au moins vingt-cinq membres.

AFDELING II.

Bevoegdheid van de raden.

ART. 9.

Iedere nationale syndicale raad van advies moet worden geraadpleegd over elk voorontwerp van wet en over elk ontwerp van organiek of reglementair koninklijk besluit, dat de algemeenheid van het personeel aanbelangt waarvoor hij is opgericht.

ART. 10.

De aan deze wet onderworpen openbare besturen moeten, naar gelang het geval, aan het advies van een der in de artikelen 5, 6 en 7 bedoelde raden onderwerpen :

1° de voorstellen betreffende het bepalen van het administratief en geldelijk statuut van het personeel;

2° de maatregelen betreffende de beroepsvorming van het personeel, de verbetering van de werkvoorwaarden, de gezondheid en de veiligheid van het personeel.

ART. 11.

De in artikel 8 bedoelde subcomités bereiden de werkzaamheden van de bevoegde syndicale raad van advies voor.

HOOFDSTUK V.

Syndicale actie van het administratief personeel.

ART. 12.

Op verzoek van de organisaties waartoe zij behoren, bekomen de vakorganisatiegedelegeerden speciaal verlof voor het vervullen van syndicale opdrachten van korte duur.

ART. 13.

Behalve wanneer zij titularis zijn van een betrekking die door de wet als enige betrekking is ingesteld, kunnen de ambtenaren hun syndicale werkzaamheid als vakorganisatiegedelegeerden regelmatig en blijvend uitoefenen. In dat geval worden zij in de toestand van syndicale detachering geplaatst door het bestuur waaronder zij ressorteren. In deze toestand behouden zij hun recht op bevordering en op rustpensioen.

Hun bezoldiging valt ten laste van hun vakorganisatie, welke de inhoudingen en bijdragen in verband met hun wedde zal moeten storten.

De vakorganisatiegedelegeerden kunnen niet tuchtrechtelijk worden vervolgd wegens hun syndicale actie, behalve wanneer zij ruchthaarheid geven aan feiten en documenten, welke de bestuursoverheid als vertrouwelijk beschouwt.

Een dergelijke tekortkoming kan bovendien de intrekking van de hoedanigheid van vakorganisatiegedelegeerde wettigen. Indien de betrokkene deel uitmaakt van een syndicale raad van advies mag tot de intrekking eerst worden besloten na advies van deze raad.

SECTION II.

Compétence des comités.

ART. 9.

Chaque comité national de consultation syndicale doit être consulté sur tout avant-projet de loi et sur tout projet d'arrêté royal organique ou réglementaire intéressant la généralité des agents pour lesquels il est institué.

ART. 10.

Les personnes publiques assujetties à la présente loi doivent soumettre pour avis, selon le cas, à l'un des comités prévus par les articles 5, 6 et 7 :

1° les propositions relatives à la détermination du statut administratif et pécuniaire des agents;

2° les mesures relatives à la formation professionnelle des agents, à l'amélioration des conditions de travail, à l'hygiène et à la sécurité du personnel.

ART. 11.

Les sous-comités visés à l'article 8 préparent les travaux du comité de consultation syndicale compétent.

CHAPITRE V.

Activité syndicale des agents administratifs.

ART. 12.

A la demande de l'organisation dont ils sont membres, les délégués syndicaux obtiennent des congés spéciaux pour exercer des missions syndicales de courte durée.

ART. 13.

Sauf s'ils sont titulaire d'une fonction prévue comme unique par la loi, les agents peuvent, à titre de délégués syndicaux, exercer leur activité syndicale d'une façon régulière et permanente. Ils sont, dans ce cas, placés dans la position de détachement syndical par l'administration dont ils relèvent. Ils conservent, dans cette position, leurs droits à l'avancement et à la pension de retraite.

Leur rémunération sera à charge de leur organisation syndicale, qui devra verser les retenues et cotisations qui affectaient leur traitement.

Les délégués syndicaux ne peuvent être poursuivis disciplinairement pour leur action syndicale, sauf s'ils divulguent des faits et documents auxquels l'autorité administrative attribue un caractère confidentiel.

Un tel manquement peut, en outre, motiver le retrait de la qualité de délégué syndical. Si l'intéressé fait partie d'un comité de consultation syndicale, le retrait ne peut être décidé qu'après avis de ce comité.

HOOFDSTUK VI.

Slotbepalingen.

ART. 11.

De Koning regelt alle aangelegenheden betreffende de samenstelling, de organisatie, de procedure en de werkwijze der syndicale raden van advies, evenals die betreffende de verkiezingen met het oog op de vaststelling van de erkende vakorganisaties, welke aan de werkzaamheden van de in de artikelen 4 tot 8 bedoelde raden en subcomités moeten deelnemen.

ART. 15.

Op weigeringen van erkenning vindt artikel 2, vierde lid, eerst toepassing wanneer de tot adviseren bevoegde nationale raad zal zijn samengesteld.

ART. 16.

Volgende wijzigingen worden aangebracht in de wet van 10 maart 1954, betreffende de toestand van syndicale detachering van het onderwijzend personeel der aan het stelsel van de organieke wet op het lager onderwijs onderworpen scholen :

1° de titel wordt gewijzigd als volgt :

« Wet betreffende de toestand van syndicale detachering van het onderwijzend personeel der aangenomen en aanneembare lagere- en kleuterscholen »;

2° worden geschrapt :

a) in artikel 1, het woord « gemeentelijke »;

b) in artikel 2, de woorden « van de gemeenteraad of »;

3° de inleidende zin van artikel 6 wordt vervangen door volgende bepaling : « De toestand van syndicale detachering houdt op ».

ART. 17.

Artikel 14 van de wet van 21 december 1927 betreffende de beroepsklerken, bedienden, technici, politieagenten en in het algemeen al de aangestelden der gemeenten en der daarvan afhangelende besturen, wordt opgeheven.

CHAPITRE VI.

Dispositions finales.

ART. 14.

Le Roi règle toutes les questions relatives à la composition, à l'organisation, à la procédure et au fonctionnement des comités de consultation syndicale, ainsi qu'aux élections destinées à déterminer les organisations syndicales agréées, appelées à participer à l'activité des comités et sous-comités visés aux articles 4 à 8.

ART. 15.

L'article 2, alinéa 4, ne devient applicable aux refus d'agrégation qu'à partir de la constitution du comité national appelé à émettre l'avis.

ART. 16.

Les modifications suivantes sont apportées à la loi du 10 mars 1954 concernant la position de détachement syndical du personnel enseignant des écoles soumise au régime de la loi organique de l'enseignement primaire :

1° l'intitulé est modifié comme suit :

« Loi concernant la position de détachement syndical du personnel enseignant des écoles primaires et gardiennes, adoptées et adoptables »;

2° sont supprimés :

a) à l'article 1er, le mot « communales »;

b) à l'article 2, les mots « du conseil communal ou »;

3° la phrase liminaire de l'article 6 est remplacée par la disposition suivante : « La position de détachement syndical prend fin ».

ART. 17.

L'article 14 de la loi du 21 décembre 1927 relative aux commis de carrière, employés, techniciens, agents de police et généralement à tous les préposés des communes et des administrations subordonnées, est abrogé.

BIJLAGE.

ANNEXE.

Tabel van de syndicale raden en subcomités zoals zij zouden ingericht worden krachtens de tekst van het wetsontwerp voorgedragen door de Commissie.

Tableau des comités et sous-comités syndicaux, tels qu'ils seraient organisés d'après le texte du projet proposé par la Commission.

				Aantal raden — Nombre de comités
I. NATIONALE RAAD (art. 4) : voor alle agenten. COMITE NATIONAL (art. 4) : pour tous les agents.				1
Subcomités - Sous-comités (art. 8)				
onderwijzend provincie- en gemeentepersoneel — <i>personnel enseignant des provinces et des communes</i>	provincie- en gemeentepersoneel, met uitzondering van het onderwijzend en politiepersoneel, en personeel van de openbare kassen van lening — <i>personnel des provinces et des communes, sauf le personnel enseignant, le personnel de la police et celui des caisses publiques de prêts</i>	gemeentelijk politiepersoneel — <i>personnel communal de police</i>	personeel der verenigingen van gemeenten — <i>personnel des associations de communes</i>	personeel der intercommunale en gemeentelijke commissies van openbare onderstand — <i>personnel des commissions intercommunales et communales d'assistance publique</i>
II. PROVINCIALE RADEN (art. 5) : één per provincie, voor gans het provinciepersoneel. COMITES PROVINCIAUX (art. 5) : un par province, pour tous les agents de la province.				9
Subcomités - Sous-comités (art. 8)				
provinciaal onderwijzend personeel — <i>personnel enseignant provincial</i>	provinciaal personeel, met uitzondering van het onderwijzend personeel — <i>personnel provincial, sauf le personnel enseignant</i>			
III. PLAATSELIJKE RADEN (art. 6) : één per gemeente waarvan het personeel van de gemeente, de Commissie van openbare onderstand en de kas van lening samen ten minste 50 leden telt. COMITES LOCAUX (art. 6) : un par commune où l'ensemble du personnel de la commune, de la Commission d'assistance publique et de la caisse de prêts comprend au moins 50 membres.				±300
Subcomités - Sous-comités (art. 8)				
gemeentelijk onderwijzend personeel (1) — <i>personnel enseignant communal (1)</i>	gemeentelijk personeel, met uitzondering van het onderwijzend en politiepersoneel (1) — <i>personnel de la commune, sauf le personnel enseignant et celui de la police (1)</i>	gemeentelijk politiepersoneel (1) — <i>personnel communal de police (1)</i>	personeel der commissie van openbare onderstand (1) — <i>personnel de la commission d'assistance publique (1)</i>	personeel der kas van lening (1) — <i>personnel de la caisse de prêts (1)</i>
(1) Op voorwaarde dat het personeel waarvan sprake ten minste 25 leden telt — A condition que le personnel en question comprend au moins 25 membres.				

					Aantal raden — Nombre de comités
IV.	GEWESTELIJKE RADEN (art. 6) : één of meer per provincie, voor het geheel der gemeenten waar het onder III bedoelde personeel minder dan 50 leden telt. <i>COMITES REGIONAUX (art. 6) : un ou plusieurs par province, pour l'ensemble des communes où le personnel visé au III comprend au moins 50 membres.</i> Subcomités - Sous-comités (art. 8) gemeentelijk onderwijzend personeel (1) — <i>personnel enseignant communal (1)</i> gemeentelijk personeel, met uitzondering van het onderwijzend en politiepersoneel (1) — <i>personnel de la commune, sauf le personnel enseignant et celui de la police (1)</i> gemeentelijk personeel (1) — <i>personnel communal de police (1)</i> personeel der commissies van openbare onderstand (1) — <i>personnel des commissions d'assistance publique (1)</i> personeel der kassen van lening (1) — <i>personnel des caisses de prêts (1)</i> (1) Op voorwaarde dat het personeel waarvan sprake ten minste 25 leden telt. — <i>A condition que le personnel en question comprend au moins 25 membres.</i>				minim. au moins 9
V.	INTERCOMMUNALE RADEN VAN VERENIGINGEN VAN GEMEENTEN (art. 7) : bij elke vereniging welke niet onderworpen is aan de wet van 20 september 1948 en waarvan het personeel ten minste 50 leden telt. <i>COMITES INTERCOMMUNaux D'ASSOCIATIONS DE COMMUNES (art. 7) : auprès de chaque association non soumise à la loi du 20 septembre 1948 et dont le personnel comprend au moins 50 membres.</i>				?
VI.	GEWESTELIJKE INTERCOMMUNALE RADEN VAN VERENIGINGEN VAN GEMEENTEN (art. 7) : in elke provincie, voor het geheel der verenigingen waar het onder V bedoeld personeel minder dan 50 leden telt. <i>COMITES INTERCOMMUNaux REGIONaux D'ASSOCIATIONS DE COMMUNES (art. 7) : dans chaque province, pour l'ensemble des associations où le personnel visé au V comprend moins de 50 membres.</i>				maxim. au plus 9
VII.	INTERCOMMUNALE RADEN VAN INTERCOMMUNALE COMMISSIE VAN OPENBARE ONDERSTAND (art. 7) : bij elke intercommunale commissie waarvan het personeel ten minste 50 leden telt. <i>COMITES INTERCOMMUNaux DE LA COMMISSION INTERCOMMUNALE D'ASSISTANCE PUBLIQUE (art. 7) : auprès de chaque commission intercommunale dont le personnel comprend au moins 50 membres.</i>				?
VIII.	GEWESTELIJKE INTERCOMMUNALE RADEN VAN INTERCOMMUNALE COMMISSIES VAN OPENBARE ONDERSTAND (art. 7) : in elke provincie, voor het geheel der intercommunale commissies waarvan het personeel minder dan 50 leden telt. <i>COMITES INTERCOMMUNaux REGIONaux DE COMMISSIONS INTERCOMMUNALES D'ASSISTANCE PUBLIQUE (art. 7) : dans chaque province pour l'ensemble des commissions intercommunales dont le personnel comprend moins de 50 membres.</i>				maxim. au plus 9